

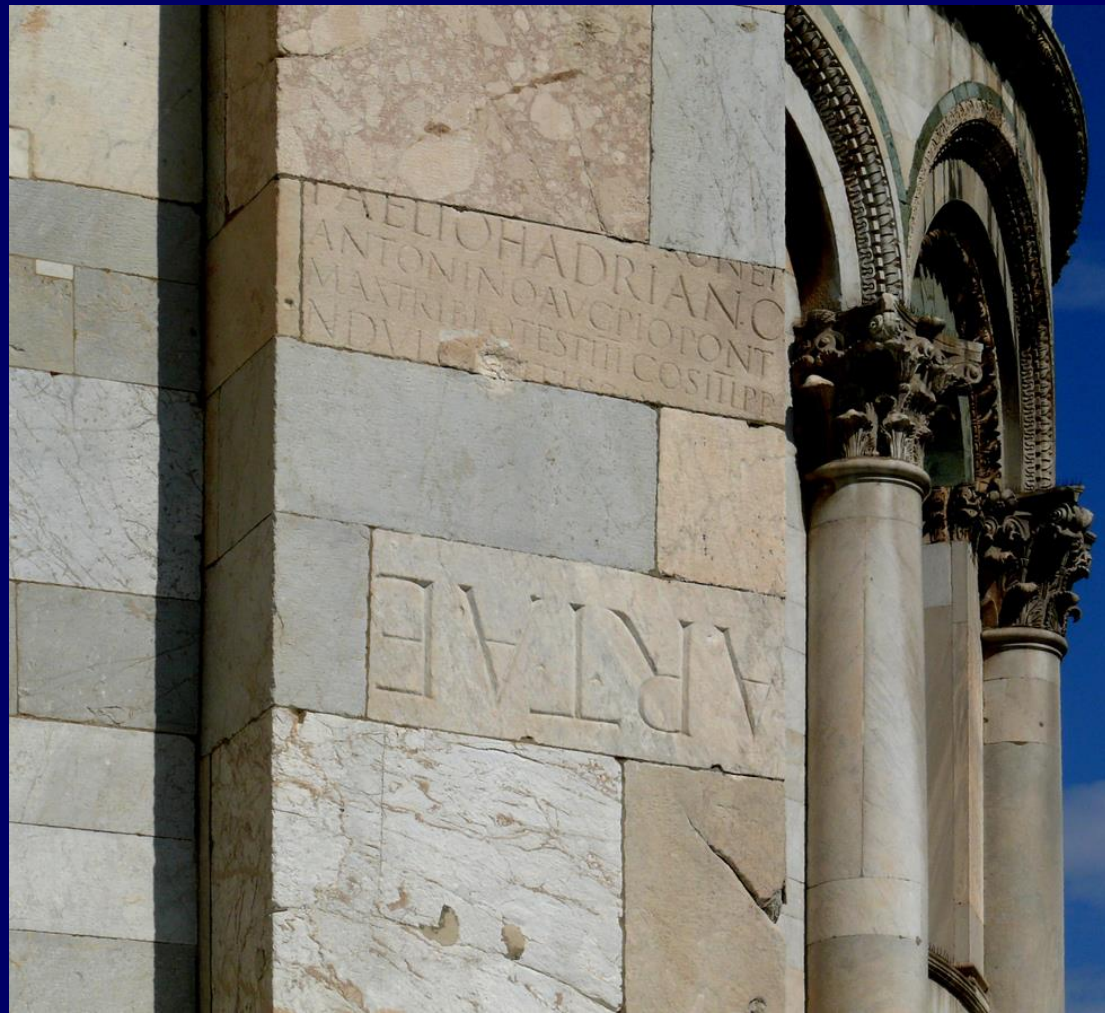
Počátky památkové péče

Alois Riegl a kult památek

Počátky ochrany památek

- Středověká úcta k relikviím, obrazům a místům
- Spolia

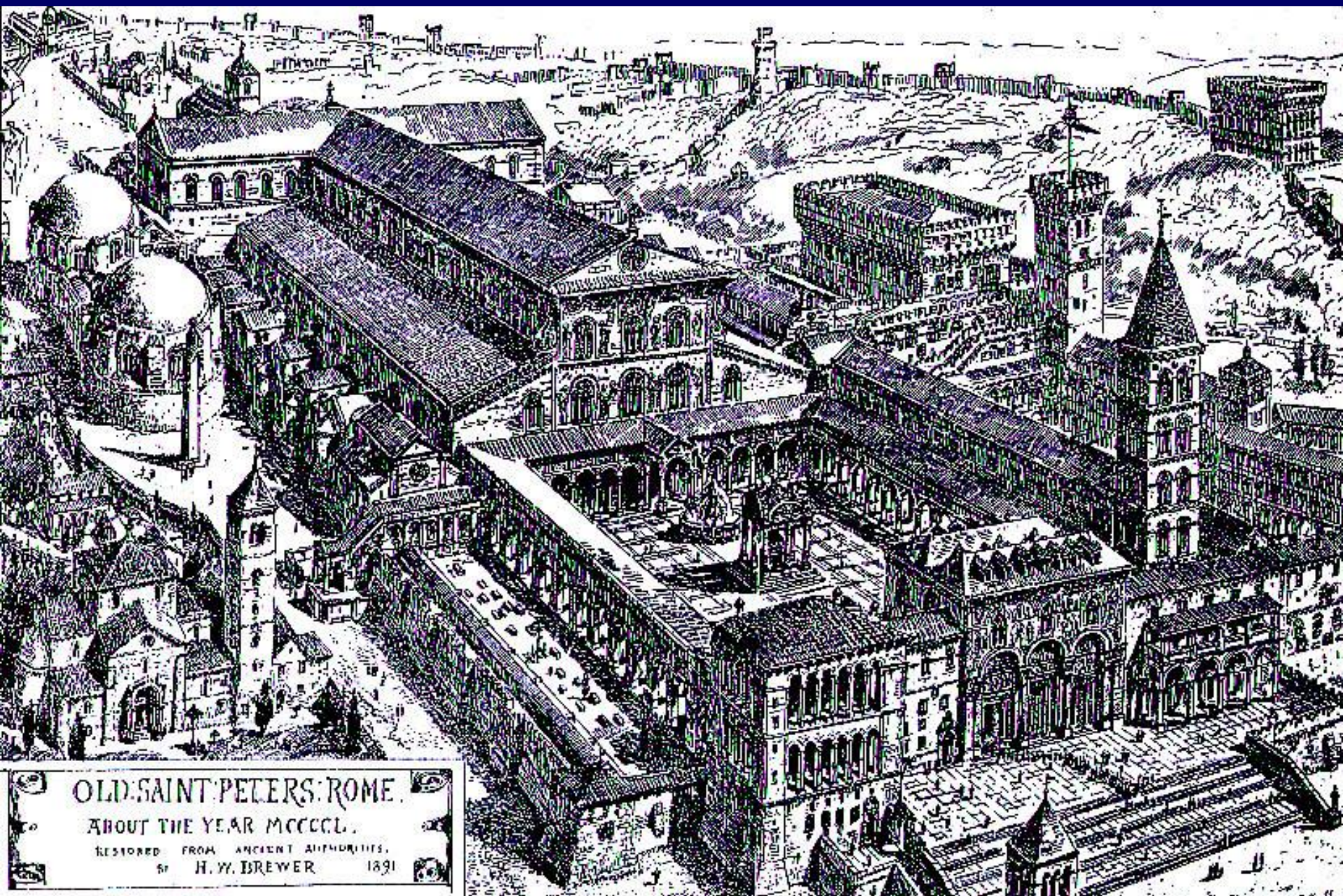

DEUS DEI MAI STATUM AEDAM
INSTRAM. CAET. BONTAM. DEI LAM
TRIVITUM. SECT. TAM. DEI
CONTRAM. DEI. ONI. MAN. AD

Počátky ochrany památek

- Středověká úcta k relikviím, obrazům a místům
- Spolia
- 1462 – breve papeže Pia II.
- 1515 – 1521 – Lev X. ustanovuje konzervátorem památek města Říma Rafaela
- Tradice a starobylost v reformaci a protireformaci

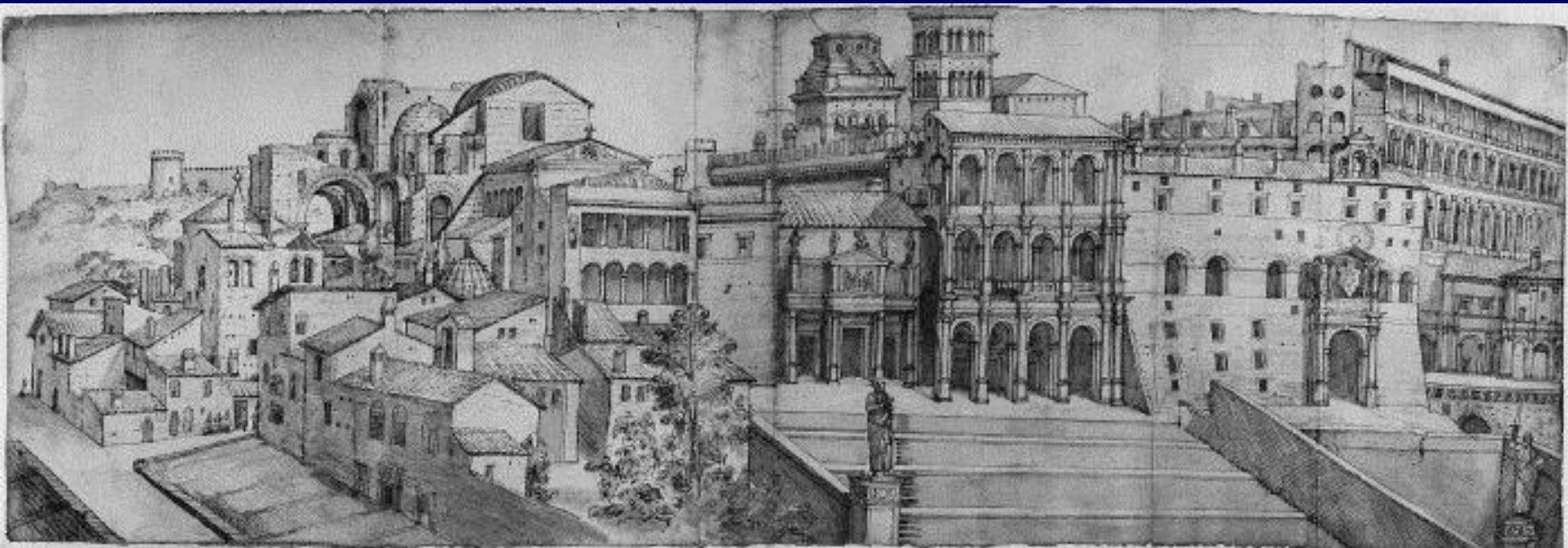

OLD SAINT PETERS: ROME.

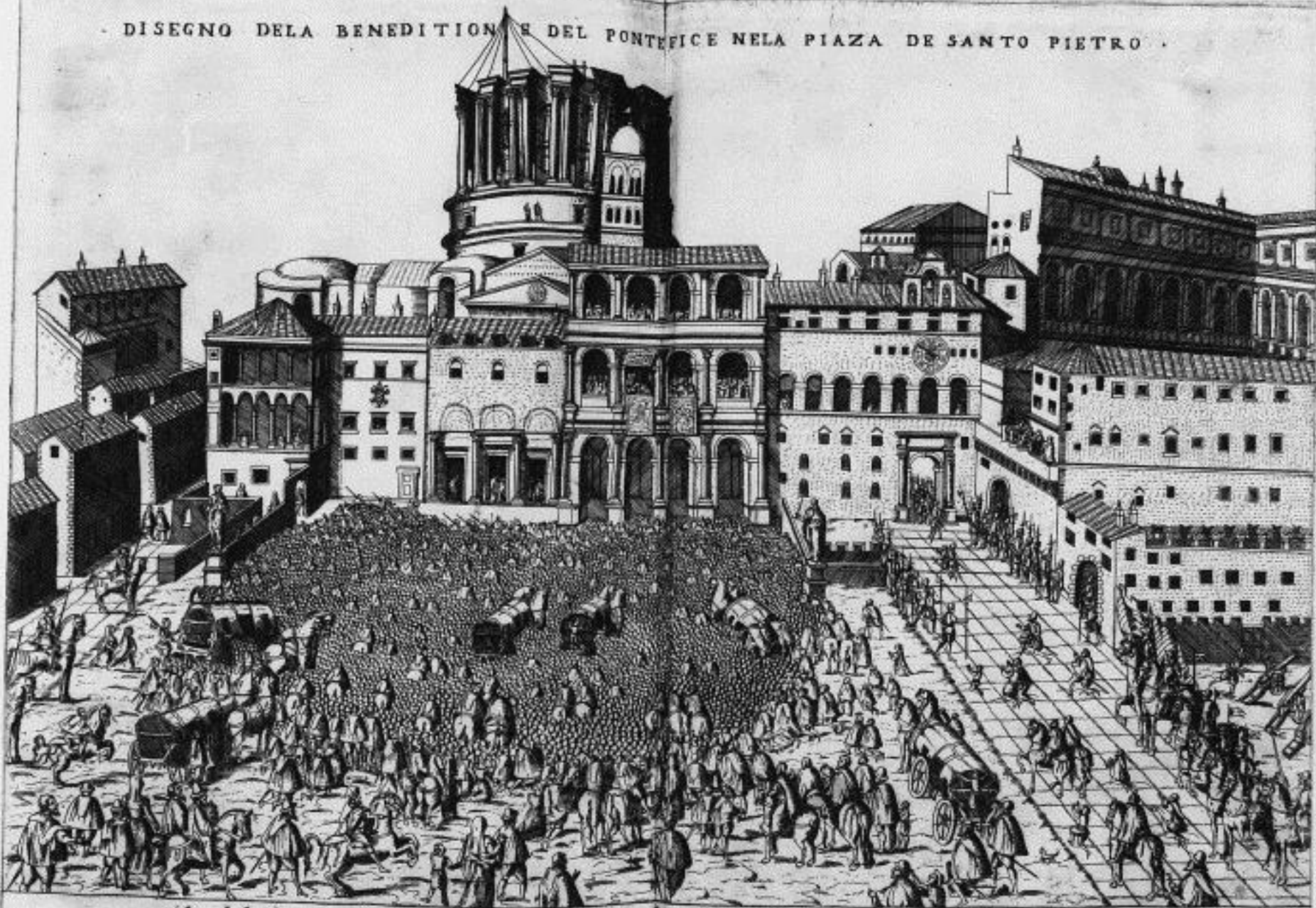
ABOUT THE YEAR MCCCCL.

RESTORED FROM ANCIENT AUTHORITIES,
BY H. W. BREWER 1891

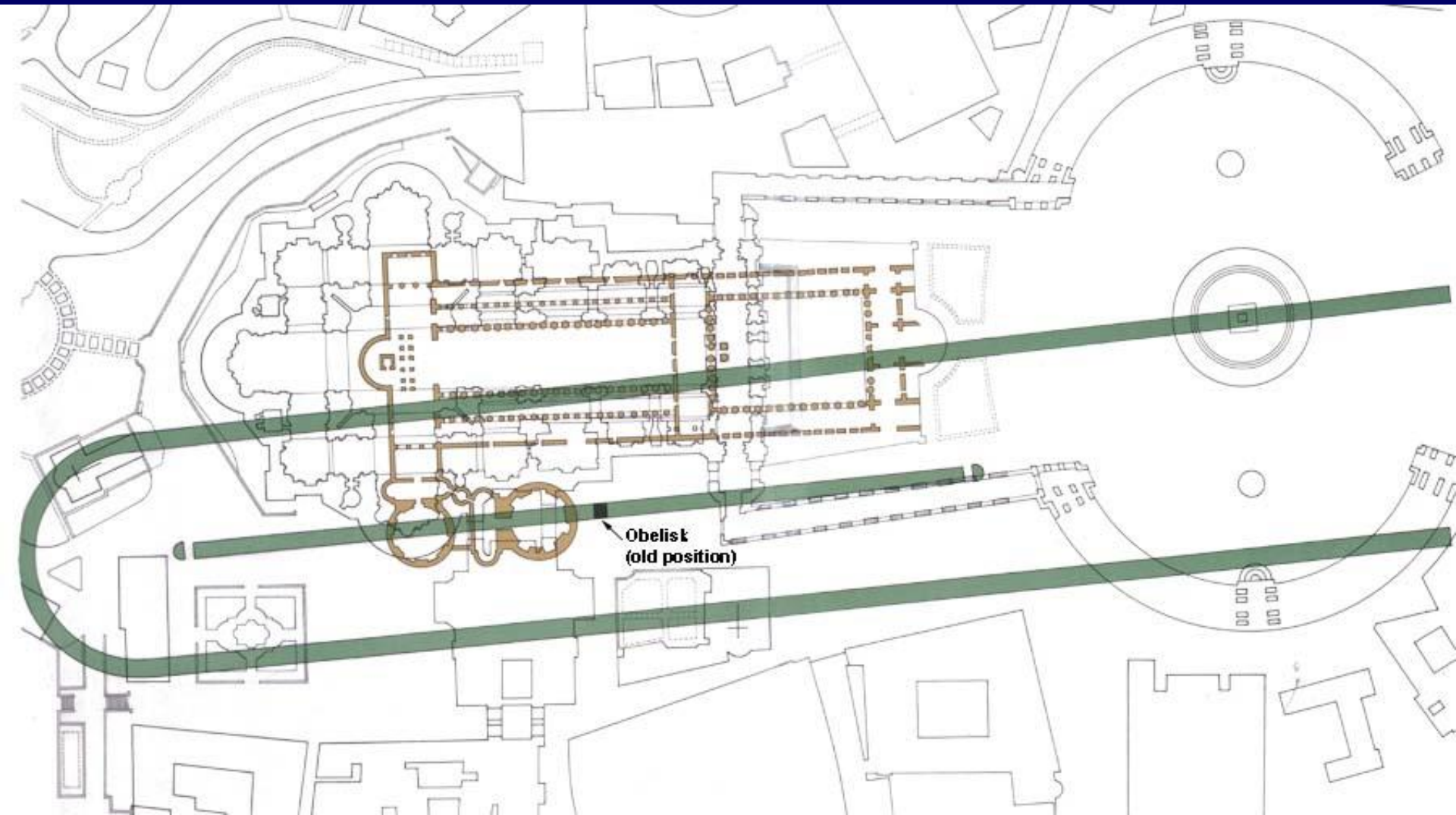
DISEGNO DELLA BENEDITIONE DEL PONTEFICE NELLA PIAZZA DE SANTO PIETRO

*Cristifideles hoc dantes concurrete fideles
Hic deus in terris unicus alba salus*

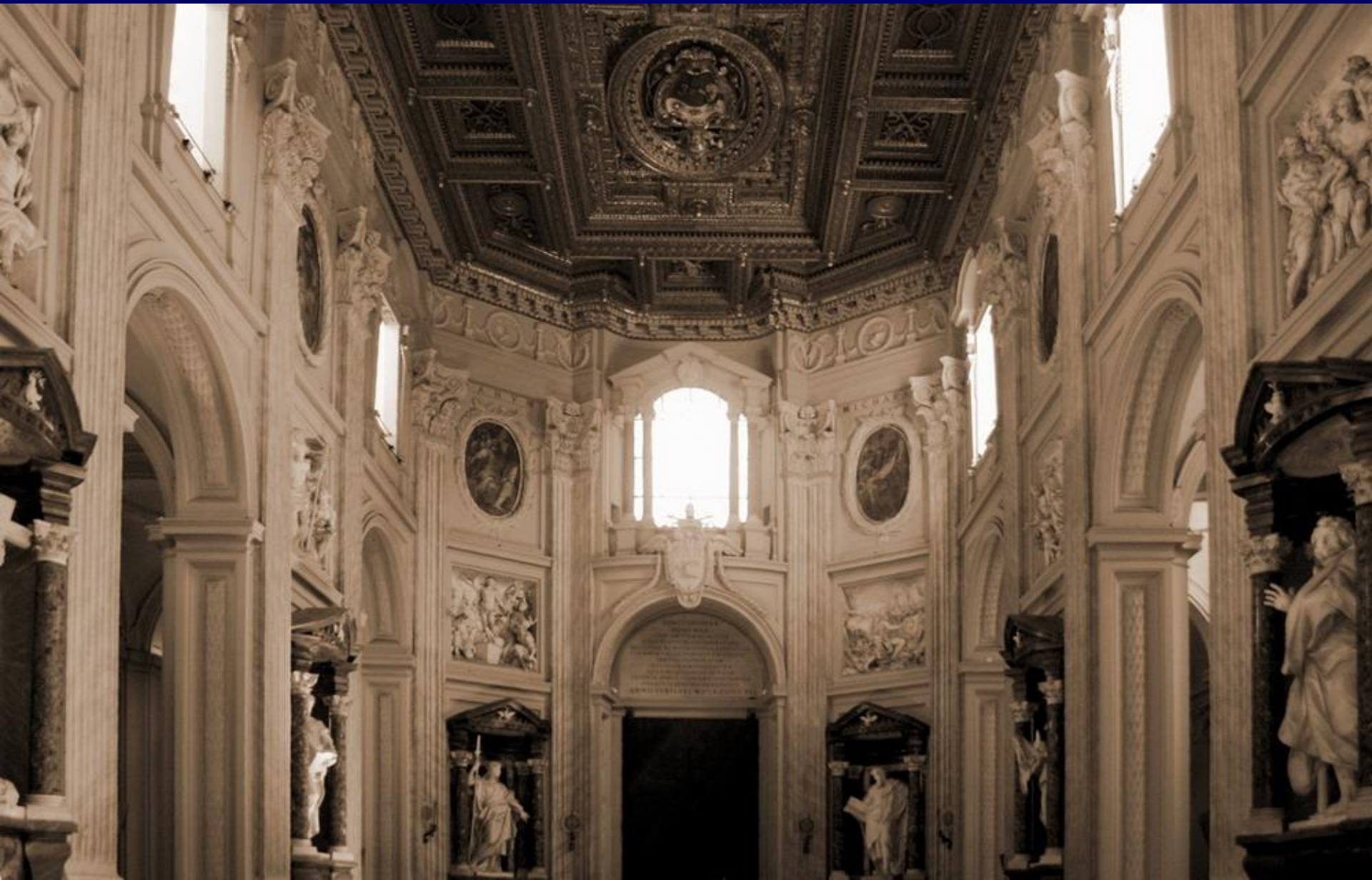
*Sacris hoc nuntio populo benedixit, omnis
A fideles Petri in genti ipse auctor*

*Propheta sic summi benedictio color salutis
Hic cunctis signavit dominus ante offitium*

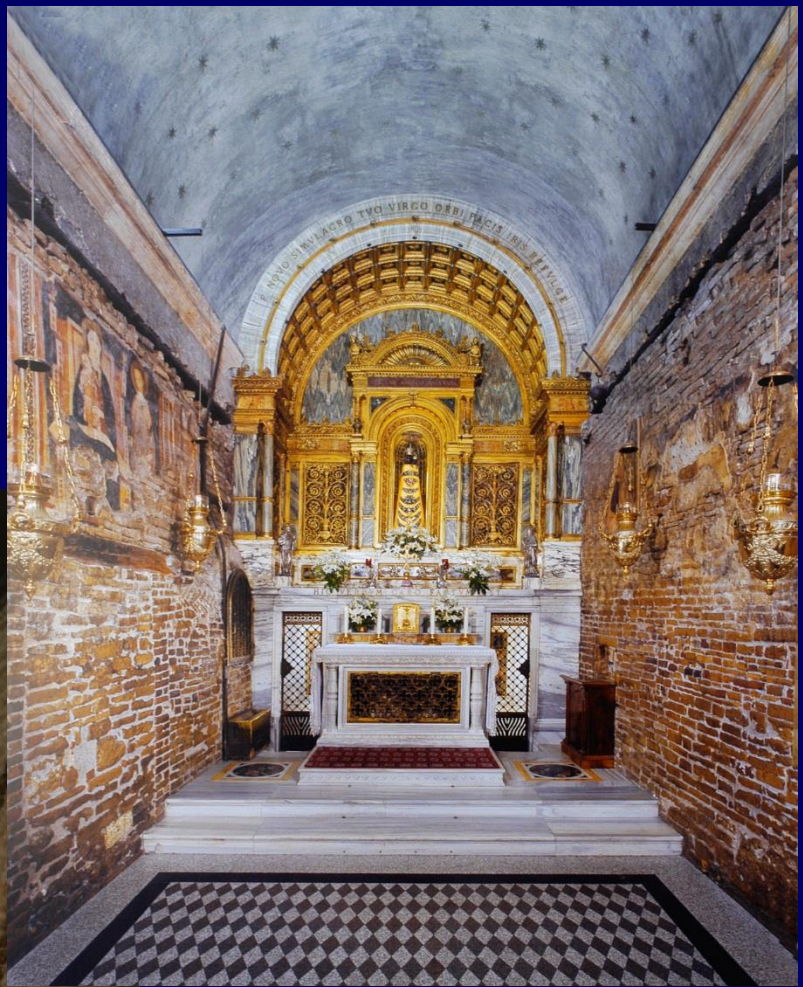

Obelisk
(old position)

Proč vznikla památková péče?

- Konkrétně:
 - Vnímání památek jako národního bohatství a znaku národní identity
 - Destruktivní zásahy státu (u nás Josefinské reformy)
 - Ničivé účinky rostoucí ekonomiky (zejména v Praze)
- Obecně:
 - Dokončení transformace vlastnických práv a růst nových investičních možností
 - Růst tempa hospodářství a rostoucí konkurence
 - Růst urbanizace, nové standardy bydlení a dopravy
 - Rostoucí vliv státní byrokracie

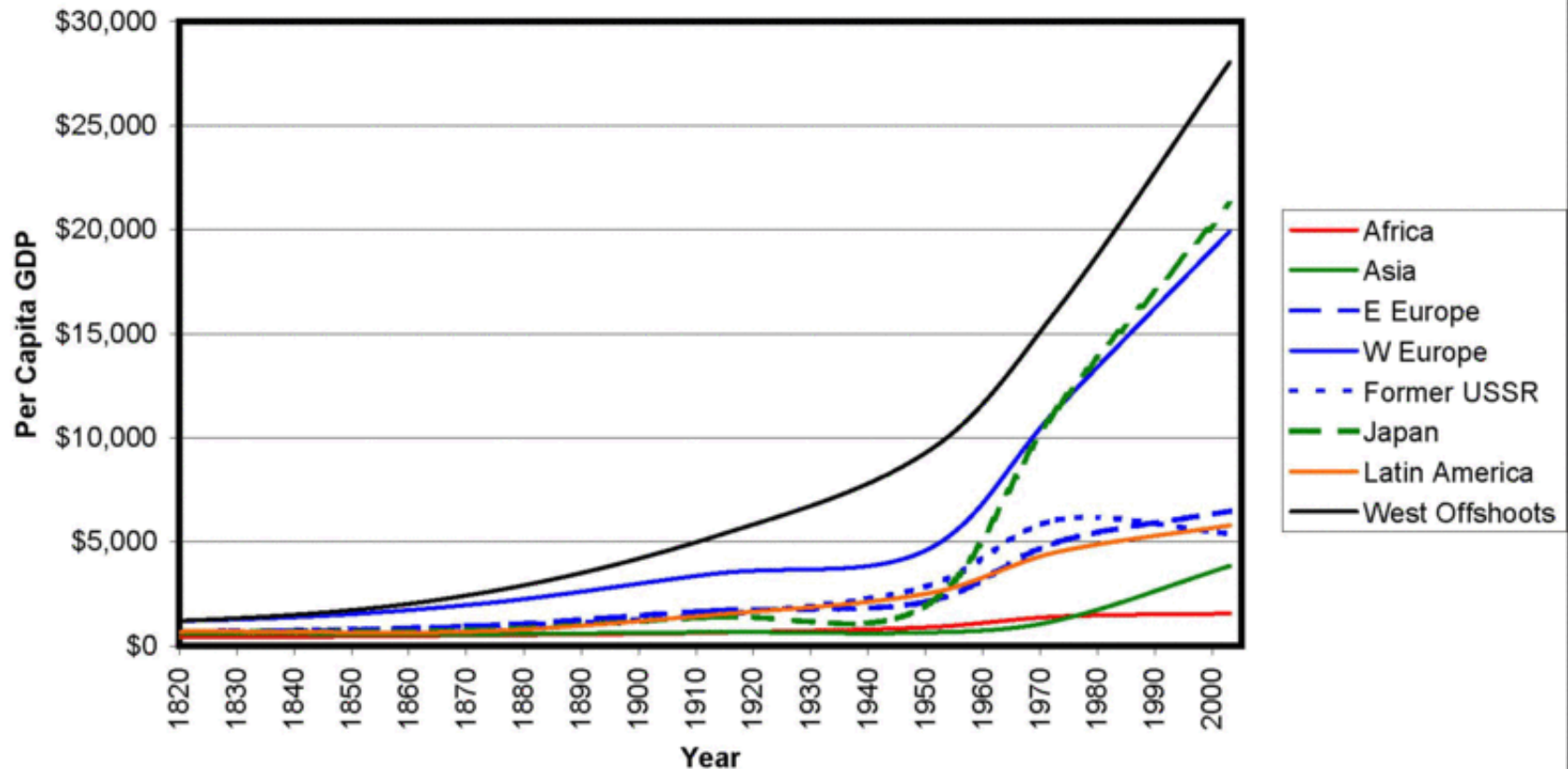
Proč vznikla památková péče - pokračování

- Vnímání památek jako znaku národního bohatství a znaku národní identity
- Destruktivní zásahy státu - Josefinské reformy

Vlastnická práva, růst investičních možností, dokončení transformace vlastnických práv

Per Capita GDP by World Region 1820 - 2003 (1990 International Dollars)

Source: Angus Maddison. "Contours of the World Economy, 1-2030 AD: Essays in Macro-Economic History." New York: Oxford University Press, 2007. 382.

Proč vznikla památková péče?

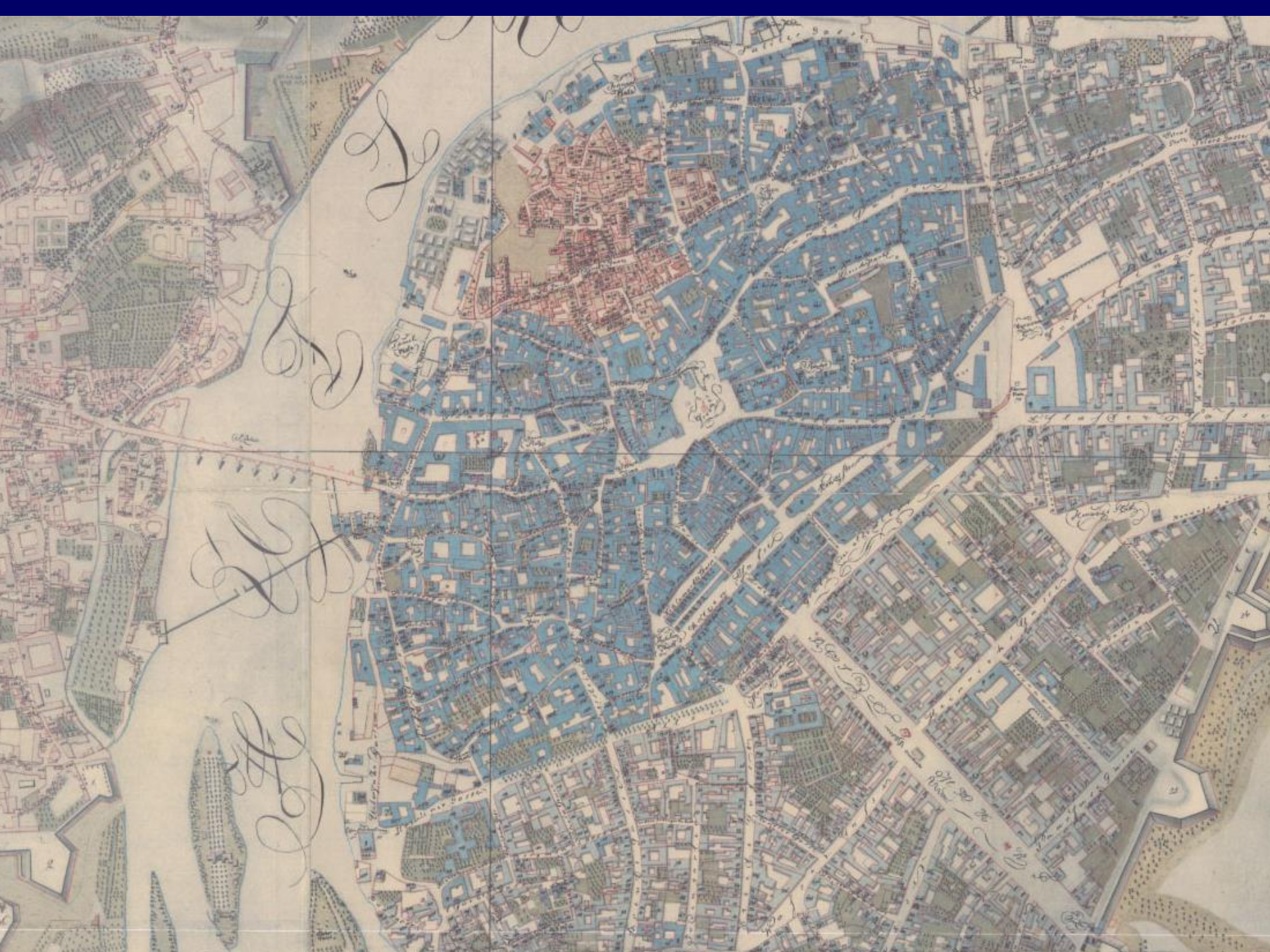
- Rostoucí vliv státní byrokracie
- Růst urbanizace
 - Bourání hradeb
 - Asanace

Praha před asanací - Hustota obyvatel na ha

Praha celkem	573,2
Praha I.	644,1
Praha II.	575,9
Praha III.	519,4
Praha IV.	263,2
Praha V.	1821,8
Praha VI.	789,7
Praha VII.	427,5

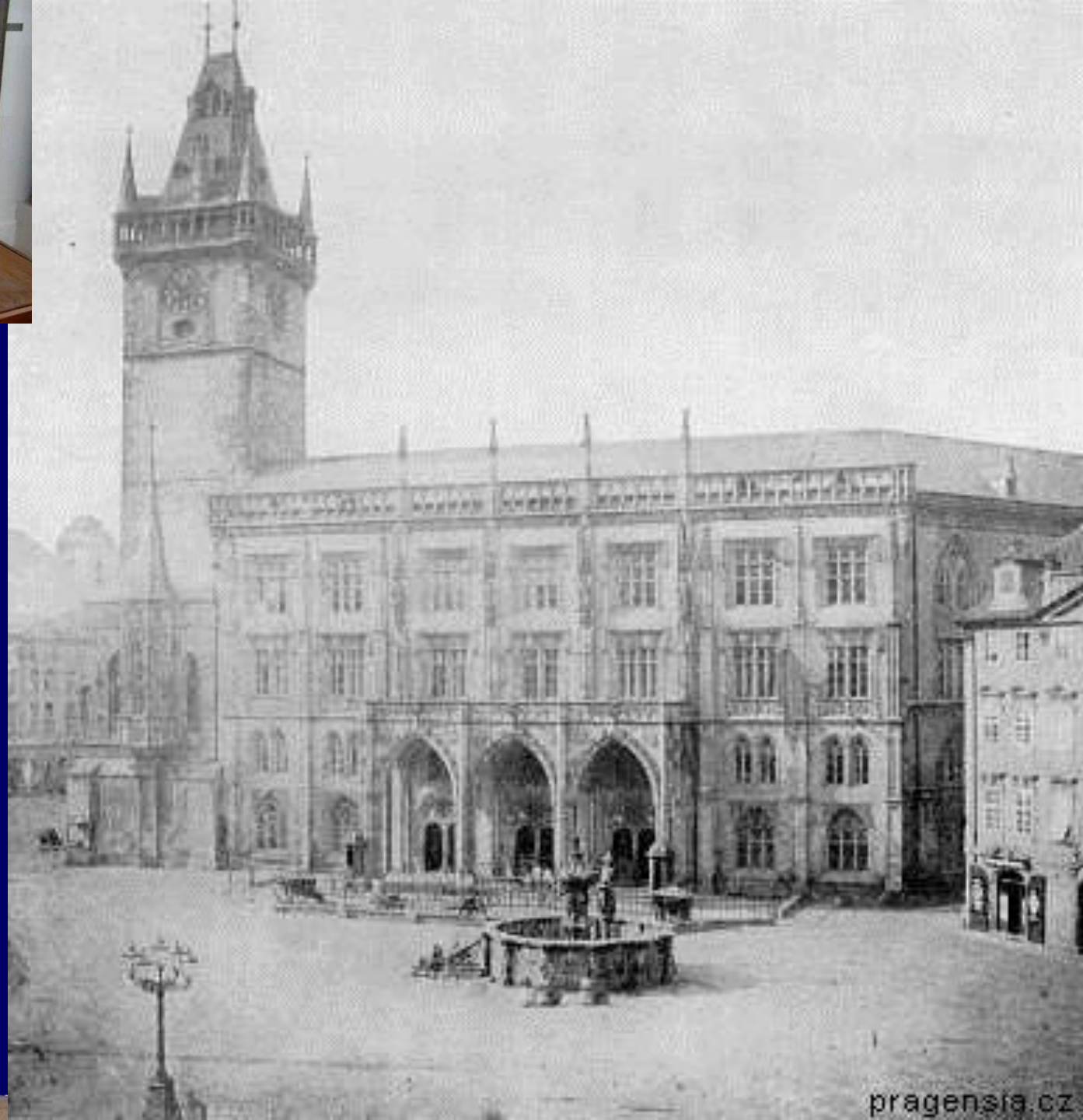

Trasa Uložit

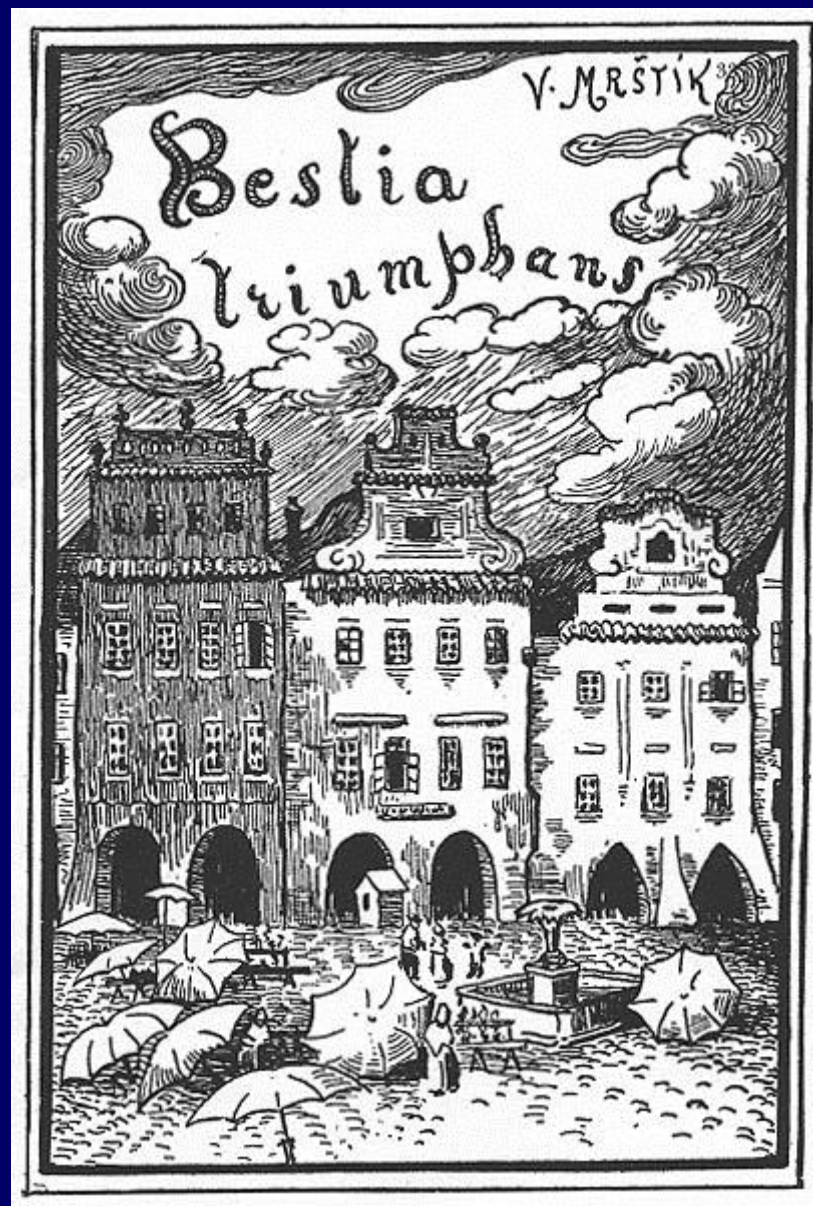

Google

- "Buď tak dobrý, - já tomu nerozumím, já mimo Bráník nikde nebyl, já mimo svůj žurnál jakživ nic nečetl a četl-li jsem, jakobych nečetl, a byl-li jsem kde, jakobych nebyl, - přijď a porad' mě, pomoz, já se dám poučit, vést, já tě poslechnu ve všem, jenom mne pro boha nenech na tom proklatém místě zodpovědnosti, tam všichni na mě prstem ukazují a křičí: hle, Vandal, hle barbar. Zabte ho!,,

- Městský radní dr.Karel Černožorský, když si v Mrštíkově stati přečetl i větu: *"Těžko tu rozsoudit, neúpíme-li posud pod vpádem Hunů, Avarů a divokých asiatských hord, dnes ovšem v jiné, v podstatě ale nijak nezměněné podobě,"* na nejbližší schůzi městské rady 20.března 1897 *"poukázav na útočný článek v Rozhledech učinil návrh, aby kostel sv. Václava byl neodkladně sbořen. Zároveň upozornil na zbytečnost kostelíčka sv. Trojice v Podskalí."*

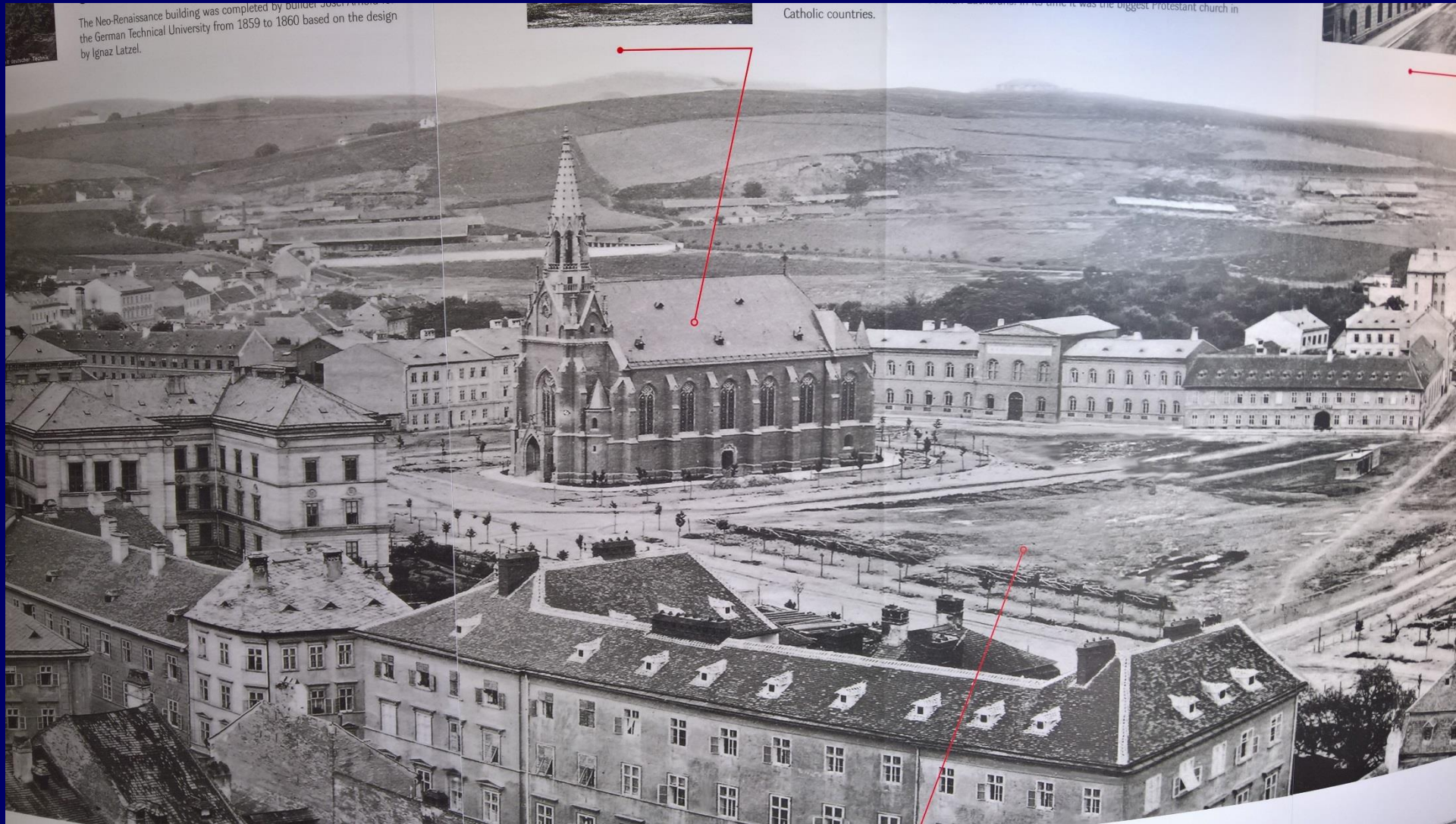
the beginning of the
rebuilding in the

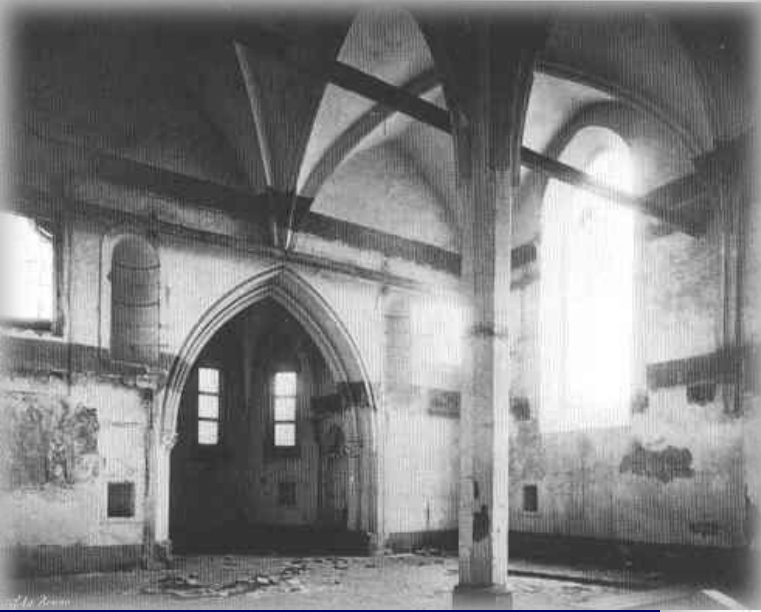
to enjoy dvr

The Neo-Renaissance building was completed by builder Josef Hlasek for the German Technical University from 1859 to 1860 based on the design by Ignaz Latzel.

Catholic countries.

At the time it was the biggest Protestant church in

Alois Riegl (1858 – 1905)

- Představitel vídeňské školy dějin umění
- Na sklonku života odchází z univerzity a připravuje podklad pro návrh zákona o památkové péči
- Jako východisko slouží stať *Der moderne Denkmalkultus. Sein Wesen und Entstehung.*

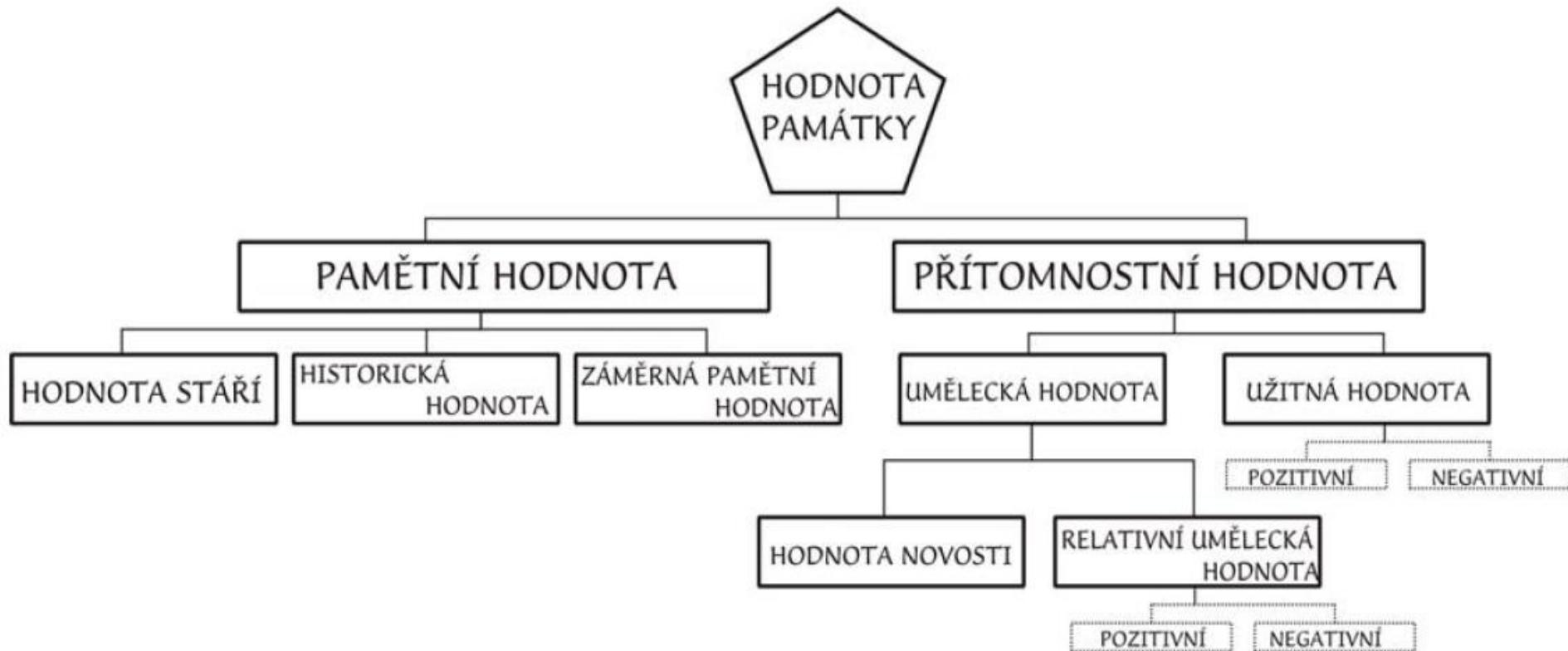
Co je památka?

- Památky záměrné
 - dílo vytvořené s cílem zachovat ... skutky či osudy
- Památky nezáměrné
 - ve své době vznikaly za uspokojením praktických potřeb Nebyly míněny jako památky či doklad budoucím generacím

Hodnota památky

- Moderní kult památek a Rieglova teorie hodnoty památky

Pamětní hodnota

- Hodnota stáří
- Historická hodnota
- Záměrná pamětní hodnota

Přítomnostní hodnota

- Užitná hodnota
 - Pozitivní
 - Negativní
- Umělecká hodnota
 - Hodnota novosti
 - Relativní umělecká hodnota - Pozitivní
 - Negativní

1. Zákony o památkové péči

- Věci staré přirozeně ustupují věcem novým má-li být památka zachována, je třeba aktivně zasáhnout.
- První předpisy o ochraně památek:
 - Předkupní právo státu u nalezených věcí (1776)
 - Zákaz vývozu specifických movitých památek (1818)
 - Předkupní právu státu u věcí vyvážených (1827)
 - Návrh zákona o památkové péči (1898, 1902, 1908, 1911)
 - Kontrola obchodu se starožitnostmi (1913)
- První organizace památkové péče:
 - Centrální komise pro výzkum a zachování stavebních památek (1850)
 - Klub za starou Prahu

Centrální komise pro výzkum a zachování stavebních památek

- Zřízena 31.12.1850
- Úkolem zkoumání památek, klasifikace a určování jejich hodnoty
- Komise mohla vydat doporučení o subvencování dané památky
- Komise řízena prezidentem
 - Památková rada – poradní orgán
 - Státní památkový úřad – odborná instituce

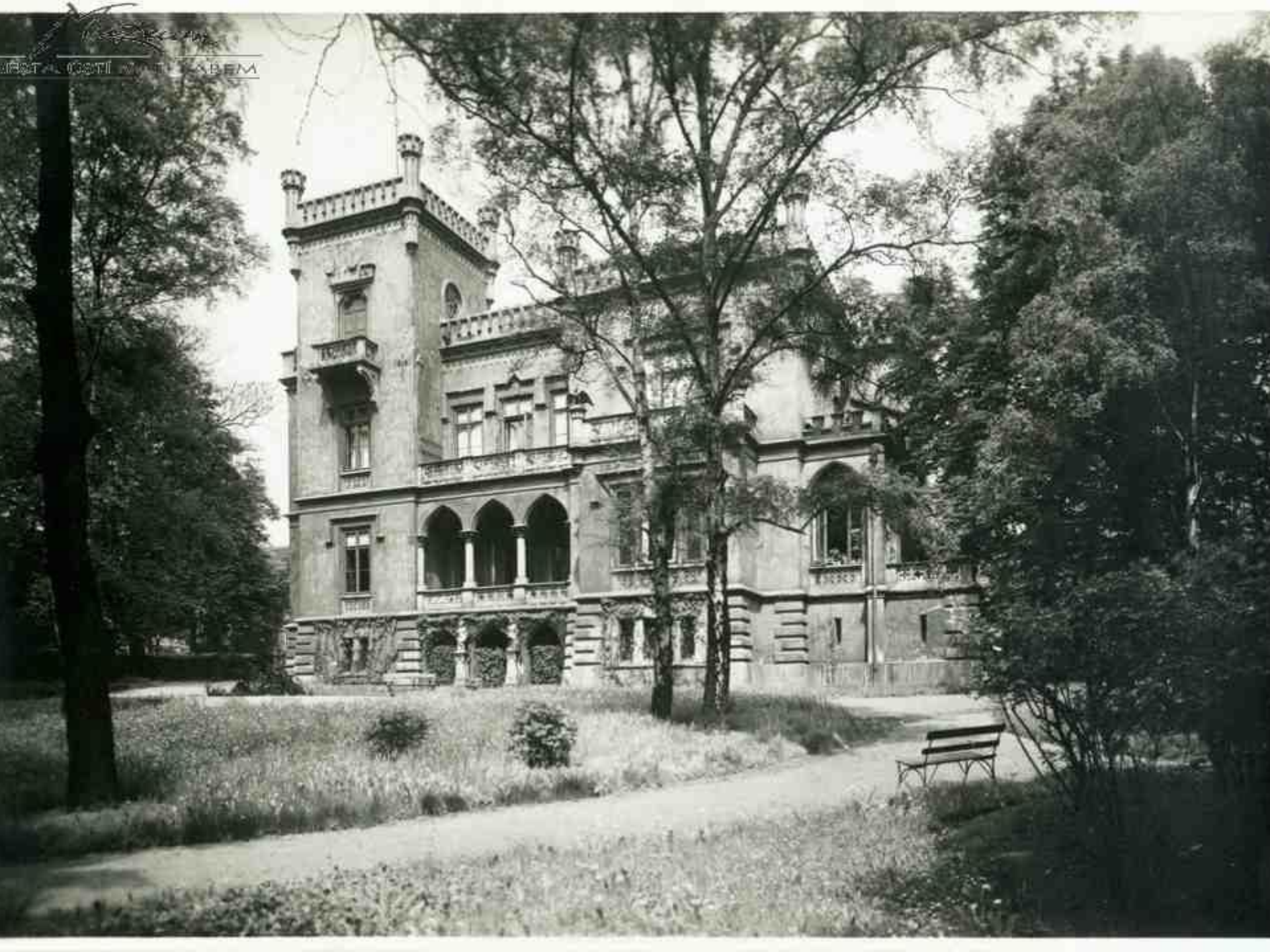

Návrh zákona o památkové péči

- Ochrana památek prostřednictvím politických úřadů, které měly být vázány odborným posudkem památkových úřadů
- Likvidace, prodej a zastavení památek jen se souhlasem Ministerstva kultu a vyučování
- Možnost vyvlastnění památky
- Pozitivní motivace – v případě odstoupení od nevhodné přestavby památky možnost osvobození od činžovní a domovní daně na 12 let
- Povinnosti nálezce archeologické památky
- Sankce – peněžité tresty, v závažných případech trest podle trestního zákona

- Zákon nebyl přijat

20705N

